

Innostutaan ilmiöistä! - Ilmiöpohjainen oppiminen varhaiskasvatuksessa

Tämän portfolio -muotoisen opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa lisää tietoa ja materiaalia varhaiskasvatuksen käytäntöön ilmiöpohjaisen oppimisen suunnittelun ja toteutuksen tueksi. Opinnäytetyö koottiin sähköisesti Wordpress -alustalle. Opinnäytetyö on toteutettu yhteistyössä Helsingin kaupungin päiväkodin kanssa. Portfoliossa on teoriaosuus, jossa tarkastellaan ilmiöpohjaista oppimista varhaiskasvatuksessa suhteessa valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, sosiokonstruktivistiseen oppimisenäkemykseen ja lasten osallisuuteen. Lisäksi portfoliossa on kolmen varhaiskasvatuksen opettajan teemahaastattelu ilmiöpohjaisen oppimisen toteuttamisen valmiuksiin ja näkemyksiin liittyen. Portfolioon kuuluu kehittämistehtävänä työpajatyöskentely ilmiöpohjaisesta oppimisesta ja lomake lasten itsearviointin tueksi.

Ilmiöpohjainen oppiminen varhaiskasvatuksessa on melko uusi teema, joka nousee vuoden 2018 valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista, joissa korostetaan lapsen osallisuutta ja toimijuutta. Tutkimusta nimenomaan varhaiskasvatuksen näkökulmasta on tehty vasta vähän. Varhaiskasvatuksen opettajien teemahaastatteluissa tuli ilmi, että ilmiöpohjainen oppiminen on opettajillekin uusi asia ja näkemykset siitä, mitä ilmiöpohjainen oppiminen käytännössä on, vaihtelivat. Teemahaastatteluissa tuli esiin tarve lisäkoulutukselle ja materiaaleille. Tämän pohjalta järjestettiin työpaja ilmiöpohjaisesta oppimisesta kyseisessä päiväkodissa sekä kehitettiin lasten itsearviointin tueksi verkkolomake, jota voidaan käyttää esimerkiksi tabletilla. Osallistujat kokivat työpajatyöskentelyn ajatuksia herättävänä. Lisäksi lasten itsearviointia tukeva verkkolomake koettiin kiinnostavana uutena työvälineenä.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että ilmiöpohjainen oppiminen varhaiskasvatuksessa on kiinnostava teema, josta kuitenkin tarvitaan vielä niin lisätutkimusta kuin laajempaa koulutusta alan ammattilaisille.

Avainsanat: ilmiöpohjainen oppiminen, varhaiskasvatus, sosiokonstruktivismi, osallisuus, teemahaastattelu

Let's Get Fascinated about Phenomena! - Phenomenon-based Learning in Early Childhood Education and Care

The goal for this portfolio -styled Bachelor's thesis was to provide more information and material about phenomenon-based learning in early childhood education and care. The portfolio was compiled on Wordpress. The thesis was conducted in cooperation with the City of Helsinki's daycare center. The portfolio consists of the theoretical basis of National Core Curriculum for ECEC, social constructivism and participation of the children, an interview with three ECEC teachers which was conducted with the general interview guide approach, and two research projects: a workshop about phenomenon-based learning tools and an online form for children's self-assessment.

Phenomenon-based learning in early childhood education and care is a relatively new idea in Finland. It comes from the 2018 National Core Curriculum for EHEC which emphasizes the participation and agency of the children. Yet there has been relatively little research on phenomenon-based learning from the early childhood education and care point of view. The interview with EHEC teachers revealed that there are different views on what phenomenon-based learning is in practice and that more tools for implementing the method are needed. Because of this, a workshop on phenomenon-based learning was held in the daycare center and an e-form for children's self assessment was made to support the participation of the children. The participants of the workshops received the workshops very well and the online form was thought to be an interesting new tool.

The main conclusion is that phenomenon-based learning in early childhood education and care is an interesting topic but more research and more education for professionals is needed.

Key words: phenomenon-based learning, early childhood education and care, social constructivism, participation

Innostutaan ilmiöistä! – Ilmiöpohjainen oppiminen varhaiskasvatuksessa

- Lilli Laamanen 2020 -

JOHDANTO · ILMIÖPOHJAINEN OPPIMINEN · LAPSEN OSALLISUUS VARHAISKASVATUKSESSA
· HAASTATTELU · KEHITTÄMISTOIMINTA: TYÖPAJATYÖSKENTELY · POHDINTA

Johdanto

9.5.2020
Lilli Laamanen
Muokkaa

Valitsin opinnäytetyöni teemaksi ilmiöpohjaisen oppimisen varhaiskasvatuksessa, sillä se on aiheena erittäin ajankohtainen ja työelämästä konkreettisesti kumpuava. Työskentelen Helsingin kaupungilla varhaiskasvatuksen opettajana ja vuonna 2020 Helsingin kaupunki sitouttaa kaikkia varhaiskasvatusyksiköitä toteuttamaan vähintään kaksi viikkoa kestävästä ilmiöpohjaisen oppimisen kokonaisuudesta, jossa liikutaan ja käytetään koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä (Helsingin kaupunki 2020 [1]). Kävin aiheen tiimoilta alkuvuonna puolinäiväisen Helsingin